

i EKSAMEN

Emnekode: HOVVPL10220	Emnenavn: Anatomi, fysiologi, biokjemi, mikrobiologi, farmakologi og menneskets fysiologiske behov
Dato: 18.desember 2023	Eksamenstid: 09.00 – 13.15 (utvidet tid kl. 14.15)
Hjelpemidler: Ingen tillatte hjelpemidler	Faglærer: Kristoffer T. Cumming Faglærer kan kontaktes første time etter eksamensstart for uklarheter i oppgavetekst. Telefonnummer: 69 60 86 30
Om eksamensoppgaven: 4 timers individuell eksamen hjemme. Prøven består av 44 oppgaver.	

1 Hva vil en økning i CO₂-innholdet i blodet medføre? (1 poeng)

Velg ett alternativ:

- Redusert mengde røde blodceller
- Økt utskillelse av CO₂ i urinen
- Økt transport av O₂ i blodet
- Redusert pH i blodet

Maks poeng: 1

2 Hvilken påstand om osmolaritet er rett? (1 poeng)

Velg ett alternativ:

- Når det er høy osmolaritet i og utenfor cellen krymper cellen og blir mindre
- Når det er høy osmolaritet i og utenfor cellen vokser cellen og kan sprekke
- Når det er lik osmolaritet i og utenfor cellen endrer ikke cellen størrelse
- Når det er lav osmolaritet i og utenfor cellen krymper cellen og blir mindre

Maks poeng: 1

3 Hvor i rørknoklene foregår lengdevekst? (1 poeng).

Velg ett alternativ:

- I spongjøst beinvev
- Epifyseskivene
- I kompakt beinvev
- I periost

Maks poeng: 1

4 Beskriv feber og de ulike fasene ved feber.

Nevn ulike tiltak som er aktuelle å iverksette i de ulike fasene.

Velg to (2) tiltak i de ulike fasene og beskriv disse.

(Maks 10 poeng)

Skriv ditt svar her

Format

Words: 0

Maks poeng: 10

5 Hva er rett om stavene i øyet? (1 poeng)

Velg ett alternativ:

- Staver er ansvarlige for fargesyn
- Staver er ansvarlige for mørkesyn
- Staver er ansvarlige for syn i dagslys

Maks poeng: 1

6 Merk av om utsagnet om hjertet er riktig og galt? (0,25 poeng per rett, 1,5 poeng ved alt rett)

	Riktig	Galt
Klaffene i hjertet sikrer at blod passerer riktig vei gjennom hjertet	☒	☐
I sinusknuten starter spontane og rytmiske signaler som spres til atriene	☒	☐
Purkinjefibrene overfører elektriske signaler fra atriene til ventriklene	☒	☐
Hjertet har totalt seks klaffer	☐	☒

Maks poeng: 1.5

7 Hvilket utsagn om muskelvev er riktig? (1 poeng)

Velg ett alternativ:

- Skjelettmuskelvev finnes i indre organer og blodårer
- Glatt muskulatur er ikke viljestyrt og finnes i indre organer og blodårer
- Skjelettmuskelvev er ikke viljestyrt
- Hjertemuskelvev er viljestyrt og finnes bare i hjertet

Maks poeng: 1

8 Hvilket utsagn om nerver er riktig? (1 poeng for rett)**Velg ett alternativ:**

- En synapse er overgangen mellom dendritt og akson
- En nervecelle kan motta signaler fra alle celler i kroppen
- En synapse er kun mellom to nerveceller
- Nevrotransmittere overfører signaler mellom to nerveceller ✓

Maks poeng: 1

9 Hva er rett om regulering av væskebalansen?**Velg ett alternativ:**

- Angiotensin 2 stimulerer distale tubulus til økt reabsorpsjon av vann
- Renin stimulerer til økt filtrasjon av væske i glomerulus
- ADH stimulerer til økt reabsorpsjon av vann fra samlerørene ✓
- Aldosteron stimulerer til økt sekresjon av natrium i distale tubulus

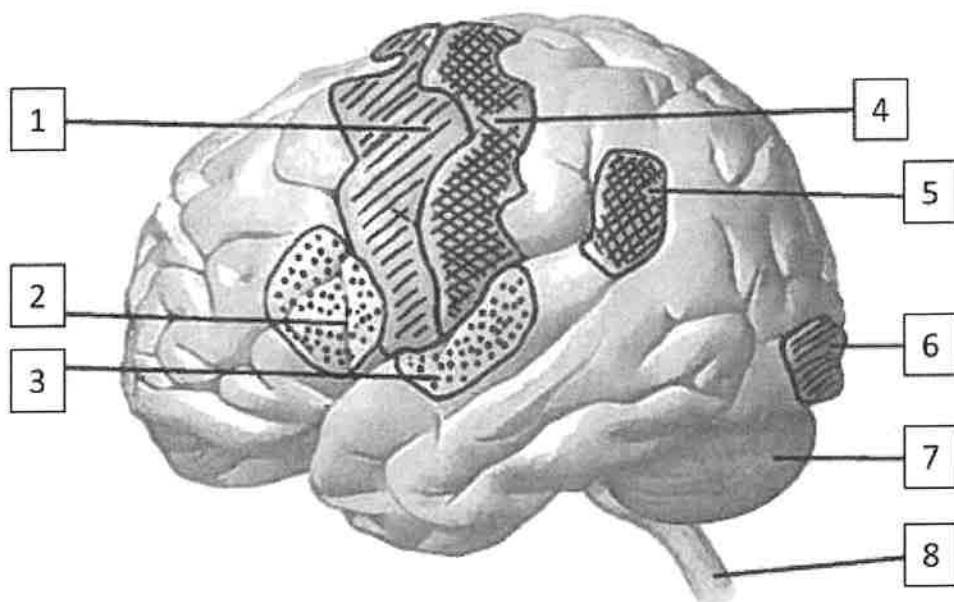
Maks poeng: 1

10 Hva er rett om hjertet? (1 poeng)**Velg ett alternativ:**

- Systole er fasen hvor ventriklene tømmer seg for blod ✓
- Hjertets aksjonspotensial starter i sinusknuten og sprer seg gjennom hjertets kransarterier
- Diastole er fasen hvor ventriklene tømmer seg for blod
- Hjertets aksjonspotensial starter i sinusknuten og sprer seg gjennom hjertets hulvener

Maks poeng: 1

11 Velg riktig plassering av hjerneområdene (0,25 poeng. 1.5 ved alt rett)

Finnd de som passer sammen:

	8	5	7	1	6	3	2	4
Synsbark	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐
Hørselsbark	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Motorisk hjernebark	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Sensorisk hjernebark	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒

Maks poeng: 1.5

12 Hvilke faktorer påvirker avføring og tarmtømming?

Velg tre (3) faktorer og beskriv disse.

(10 poeng)

Skriv ditt svar her

Format ↩ ↪ ✎

Σ ✖

Words: 0

Maks poeng: 10

13 Hvilke av følgende kjertler er sentrale i fordøyelsen av karbohydrater? (1 poeng)

Velg ett alternativ:

- Hypofysens baklapp
- Binyrene
- Skjoldbruskkjertelen
- Bukspyttkjertelen

Maks poeng: 1

14 Sett hendelsene ved ekspirasjon i hvile i riktig rekkefølge. (0,25 poeng per rett. 1,5 poeng ved alt rett)

Dra og slipp hendelsene i riktig rekkefølge. Første hendelse skal være i øverste felt

Lungens størrelse reduseres	Brystkassen reduserer størrelse	
Luften strømmer ut av lungene	Respirasjonsmusklene slapper av	
	Økt trykk i alveolene	

Maks poeng: 1.5

15 Hva menes med systolisk blodtrykk? (0,5 poeng)

Velg ett alternativ:

- Det høyeste trykket mot arterieveggen i løpet av en hjertesyklus
- Det laveste trykket mot arterieveggen i løpet av en hjertesyklus

Maks poeng: 0.5

16 Hvilket utsagn om nervesystemet og sanser er riktig? (1 poeng)

Velg ett alternativ:

- Brocas område er viktig for hørsel og oppfattelsen av lyd
- Hvit substans inneholder i hovedsak aksoner
- Sansene består av sanseceller og motoriske nerver
- Synsbarken ligger i frontallappen av hjernen

Maks poeng: 1

17 Koble funksjoner i nervecellen og hvor det skjer. (0,25 poeng per rett. 1,5 poeng ved alt rett)

Finn de som passer sammen:

	Aksoner	Dendritter	Ingen steder på nervecellen	Cellelegemet/cellekroppen
Omgitt av myelin	☒	☐	☐	☐
Inneholder cellekjernen	☐	☐	☐	☐ ☒
Mottar signaler fra andre nerveceller	☐	☒	☐	☐
Sender signaler videre til andre nerveceller	☒	☐	☐	☐

Maks poeng: 1.5

- 18 Fyll inn de manglende ordene i beskrivelsen av hvordan ventilasjonen reguleres. (0,25 poeng per rett. 1,5 poeng ved alt rett)

Den rytmiske ventilasjonen er regulert fra respirasjonssenteret i

(isselappen, frontallappen, medulla oblongata). Kjemoreseptorer i
(aortabuen, perifere tubuli, medulla oblongata) registrerer blant annet H^+ i arterieblodet. Dette

endres som følge av endring i (pCO_2 , pO_2 , HCO_3^-) i arterieblodet. Etter en

analyse i respirasjonssenteret sendes nerveimpulser i (pleura, motoriske
nerveceller, alveolene) slik at ventilasjonen økes eller reduseres. Ved økt H^+ i arterieblod vil

ventilasjonen (reduseres, øke, forbli lik).

Maks poeng: 1.5

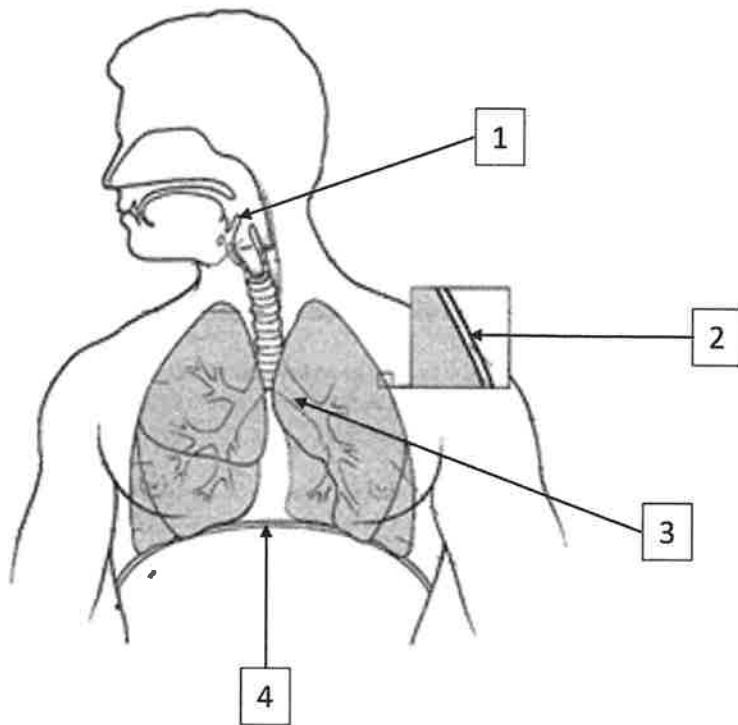
19 Hvilke typer anses for normal avføring ifølge Bristolskala? (1 poeng)

TYPE 1 Separate, harde klumper som ligner på nøtter.	
TYPE 2 Pølseform men med klumper.	
TYPE 3 Ligner en pølse men med revner på ytersiden.	
TYPE 4 Ligner en pølse eller slange, smidig og myk.	
TYPE 5 Myke klumper med skarpe kanter (lett å få ut).	
TYPE 6 Istykkerrevne småbiter.	
TYPE 7 Vædig uten klumper. Kun væske.	

Velg ett alternativ:

- Type 3-4
- Type 3-6
- Type 4-5
- Type 2-3
- Alle

Maks poeng: 1

20 Sett navn på anatomiske strukturer i respirasjonsorganene. (1,5 poeng ved alt rett)

- 1: Velg alternativ (Spyttkjertel, Epiglottis, Munnhulen, Bronkie, Hovedbronkus).
- 2: Velg alternativ (Hovedbronkus, Lungekapillær, Alveole, Svelget, Pleurahinnen).
- 3: Velg alternativ (Alveoler, Bronkioler, Bronkier, Hovedbronkier, Luftrør).
- 4: Velg alternativ (Pleurahinnen, Hovedbronkus, Interkostalmuskel, Diafragma, Alveoler).

Maks poeng: 1.5

21 Hva er riktig om nyrer og urinveier? (1 poeng)**Velg ett alternativ:**

- ADH påvirker filtrasjon av vann
- Preurin dannes ved filtrasjon mellom glomeruli og bowmanskapsel
- Filtrasjon er spesielt viktig for å fjerne glukose
- ADH påvirker sekresjon av vann

Maks poeng: 1

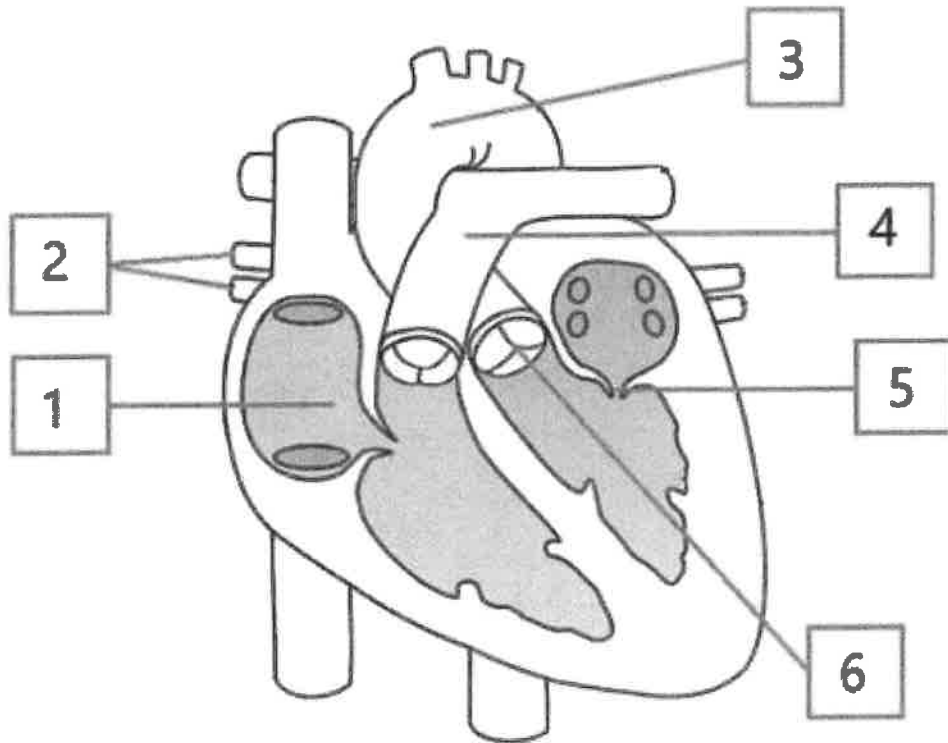
22 Hva er sant eller usant om basale smittevernsrutiner? (0,2 poeng per rett. 2 poeng ved alt rett)

Finn de som passer sammen:

	Sant	Usant
Basale smittevernsrutiner gjelder bare når infeksjon mistenkes	☐	☒
Det er ikke nødvendig å bruke beskyttelsesfrakk når man skal hjelpe en smittepasient med kroppsvask i seng	☐	☒
Hos en isolert pasient er det ikke behov for å bytte hansker ved overgang fra uren til ren oppgave	☐	☒
Rengjøring av inventar, berøringspunkter og flater er et viktig tiltak for å unngå smitteoverføring	☒	☐
For å unngå at hendene blir forurenset skal man bruke doble hansker i kontakt med pasienter som er smitteisolert	☐	☒
Basale smittevernsrutiner beskytter både pasienter og helsepersonell mot smitte	☒	☐
Bruk av munnbehov og øyebeskyttelse ved behov er en del av basale smittevernrutiner	☒	☐

Maks poeng: 2

23 Hvilket av alternativene (1-6) leder blod til lungene? (1 poeng)

Velg ett alternativ:

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6

Maks poeng: 1

24 Hvilket utsagt om alveolenes oppbygning er riktig? (1 poeng)

Velg ett alternativ:

- Alveolene består av en tynn slimhinne med et lag brusk under
- Alveolene består av et tynt enlaget plateepitel
- Alveolene består av et tynt enlaget endotel
- Alveolene består av en tynn slimhinne

Maks poeng: 1

25 Hvilke påstander er riktige om Kvalme (Nausea)? (1 poeng)

Velg ett alternativ:

- Kvalme øker spyttsekresjonen
- Kvalme etterfølges alltid av en brekningsrefleks og oppkast
- Kvalme påvirker kroppens temperaturregulering
- Kvalme skyldes lav aktivitet i det sympatiske nervesystemet

Maks poeng: 1

26 Hvilken påstand er riktig om obstipasjon? (1 poeng)

Velg ett alternativ:

- Obstipasjon skyldes giftstoffer produsert av tykktarmsbakterier
- Obstipasjon er en sykdom som rammer eldre mennesker
- Obstipasjon kan skyldes en rekke sykdommer som for eksempel diabetes, ryggmargsskader og hypotyreose

Maks poeng: 1

27 Det å oppdage bivirkninger er? (1 poeng)

Velg ett alternativ:

- Utelukkende legens ansvar
- Bare pasientens ansvar
- En viktig syke- og vernepleieroppgave ✓

Maks poeng: 1

28 Hvor i lungekretsløpet er blodet oksygenfattig? (1 poeng)

Velg ett alternativ:

- Lungevenen
- Lungearterien ✓
- Aorta
- Vena cava inferior/superior

Maks poeng: 1

29 Hva er rett om fordøyelsessystemet? (1 poeng)

Velg ett alternativ:

- CCK vil stimulere til utskillelse av galle ✓
- Sekretin vil stimulere til utskillelse av galle
- Sekretin et viktig enzym for nedbrytningen av karbohydrater
- Hvis tarminnholdet er surt vil gallen inneholde mer HCO_3^-

Maks poeng: 1

30 Hva er rett om spirometri? (1 poeng)

Velg ett alternativ:

- Spirometri er måling av lungenes funksjonsevne ved ekspirasjon ✓
- Spirometri er måling av lungenes funksjonsevne ved inspirasjon
- Spirometri er måling av O₂-nivåene i arterielt blod
- Spirometri er måling av CO₂-nivåene i venøst blod

Maks poeng: 1

31 Beskriv seks (6) observasjoner av respirasjonen som er aktuelle å gjennomføre for deg som vernepleier.

(10 poeng)

Skriv ditt svar her

Format ↺ | ↻ | ✎

Σ | ✕

Words: 0

Maks poeng: 10

32 Hva er rett om insulin? (1 poeng)**Velg ett alternativ:**

- Øker reabsorpsjonen av vann i samlerørene
- Produseres i binyrene ved økt stress
- Endres i takt med blodsukkernivåene ✓
- Omdanner angiotensin 1 til angiotensin 2

Maks poeng: 1

33 Hva er riktig eller galt om cellen? (0,25 poeng per rett svar. 1,5 poeng ved alt rett)**Finn de som passer sammen:**

	Riktig	Galt
DNA inneholder oppskrifter på proteiner	☒	☐
Cellemembranen kontrollerer hvilke stoffer som passerer inn og ut av cellen	☒	☐
Hvilemembranpotensialer vil si at det sendes et elektrisk signal bortover cellemembranen	☐	☒
I cytosol dannes molekylet ATP	☒	☐

Maks poeng: 1.5

34 Hvilket utsagt om cellemembranen er riktig? (1 poeng)

Velg ett alternativ:

- Aktiv transport er pumping fra høy til lave konsentrasjoner
- Endocytose vil si at blærer/vesikler tømmer sitt innhold til cellens utside
- Endo- og eksocytose er en passiv prosess

35 Hva er rett om respirasjonssystemet? (1 poeng)

Velg ett alternativ: Diffusjon skjer direkte gjennom cellemembranen og gjennom kanaler ✓

- Stimulering av kjemoreseptorer vil senke ventilasjonen
- Stimulering av baroreseptorer vil øke ventilasjonen
- Stimulering av kjemoreseptorer vil øke ventilasjonen ✓
- Stimulering av baroreseptorer vil senke ventilasjonen

Maks poeng: 1

Maks poeng: 1

- 36 Koble sammen beskrivelser av funksjoner i nefronet og hvor det skjer. (0,25 per rett. 1 poeng ved alt rett)

Finn de som passer sammen:

	Glomerulus	Distale tubulus	Proksimale tubulus
Filtrasjon fra blodet	☐ ✓	☐	☐
Mesteparten av reabsorpsjonen	☐	☐	☐ ✓
Finregulert og hormonkontrollert reabsorpsjon	☐	☐ ✓	☐

Maks poeng: 1

- 37 Fullfør setningene om hjertets aktivitet. (0,25 poeng per rett. 1 poeng ved alt rett)

Uten påvirkning av nerver og hormoner ville hjertefrekvensen ha vært omtrent

Velg alternativ (125, 75, 100, 50) slag per minutt. Hjertefrekvensen Velg alternativ (endres ikke, reduseres, økes) ved økt aktivitet fra det parasympatiske nervesystemet. Økt

stimulering fra adrenalin vil hjertefrekvensen Velg alternativ (økes, reduseres, ikke endres).

Maks poeng: 1

38 Koble sammen hormon til rett endokrint organ (0,25 poeng per rett. 2 poeng ved alt rett)

Finn de som passer sammen:

	Tyroidea	Hypofysens baklapp	Binyrene	Hypofysens forlapp	Bukspyttkjertel
FSH	☐	☐	☐	☒	☐
T3	☒	☐	☐	☐	☐
Kortisol	☐	☐	☒	☐	☐
39 Hva beskriver PLISSIT-modellen? (2 poeng)	☐	☒	☐	☐	☐
Velg ett alternativ:	☐	☒	☐	☐	☐
☐ Hvordan seksuell helse utarter seg gjennom et livsløpsperspektiv	☐	☐	☐	☐	☒
☐ En trappemodell som beskriver ulike seksuelle problemer	☐	☐	☐	☒	☐
☐ Ulike nivåer en kan forholde seg til og behandle seksuelle problemer på	☐	☐	☐	☐	☒
☐ En modell som beskriver det etiske ansvaret til helsepersonell rundt seksuell helse	☐	☐	☐	☐	☐

Maks poeng: 2

Maks poeng: 2

40 Hvilken er rett om nedbrytning av fett? (1 poeng)

Velg ett alternativ:

- Fett brytes i hovedsak ned i tykktarmen
- Galle er nødvendig for nedbrytning av fett
- Amylase er nødvendig for nedbrytning av fett
- Nedbrytning av fett foregår i ventrikkelen

41 Hva heter arteriene som gir blodtilførsel til hjertemuskelcellene? (1 poeng)

Velg ett alternativ:

Maks poeng: 1

- Pulmonalarterier
- Koronararterier
- Aorta
- Vena cava inferior

Maks poeng: 1

42 Hvilken rekkefølge gjennom blodårene er riktig? (1 poeng)

Velg ett alternativ:

- Aorta, vener, kapillærer, arterier, arterioler
- Arterier, kapillærer, arterioler, vener
- Vener, kapillærer, arterioler, arterier
- Arterier, arterioler, kapillærer, vener

Maks poeng: 1

43 Beskriv to (2) ulike typer urininkontinens.

Velg tre (3) aktuelle tiltak ved urininkontinens og beskriv disse.

Skriv ditt svar her

Format

Σ

Words: 0

Maks poeng: 10

44 Legemidler med lokal virkning har til hensikt å virke? (1 poeng)

Velg ett alternativ:

- Systemisk, slik at det kan transporteres til lokalt virkested
- I hele kroppen
- På det stedet det tilføres

Maks poeng: 1

Beskriv feber og de ulike fasene ved feber.

Nevn ulike tiltak som er aktuelle å iverksette i de ulike fasene.

Velg to (2) tiltak i de ulike fasene og beskriv disse.

Kandidaten bør beskrive hva normal kroppstemperatur er, og hva som kjennetegner feber (forhøyet kjernetemperatur (over 38 grader) og generell sykdomsfølelse). Det skal honoreres om det nevnes temperatursenteret og hvordan denne påvirker kroppstemperaturen ved feber.

Pensum:

- Kristoffersen, N.J., Skaug, E.-A., Steindal, S.A. & Grimsbø, G.H. (Red.) (2021) Grunnleggende sykepleie Bd 2. (4. utg.). Gyldendal akademisk. **Kap. 15 Kroppstemperatur, s. 245-248**

Tiltak ved forhøyet kroppstemperatur:

Ikke-medikamentelle tiltak: Tiltak for at kroppen kan få kvittet seg med varme, ikke øke energiforbruket, dekke energibehovet og lindre ubehag. Kjølige omgivelser/romtemperatur, avledning – bidrar til økt varmestråling og fordampning av svette som får gå over til gass, skifte til tørre, lette klær – bidrar til økt varmeledning, kjølige omslag/dusj (om vedkommende er i stand til det) – bidrar til økt varmestrømning og varmeledning. God hudpleie og skifte av vått sengetøy og klær – lindrer i tillegg ubehag. Balansere aktivitet og hvile – forhindre unødvendig energibruk, da feber er energikrevende. Tilbud og tilskudd av væske og ernæring (vann- og saltholdig væske for å erstatte tap av kroppsvæske ved svette og energibruk, energigivende næringsstoffer fra karbohydrater, fett og proteiner – da energiomsetninger øker ved feber. Evt. væske- og ernæring intravenøst). Medikamentelle tiltak: Febernedsettende/ antipyretika. Eks. paracetamol, acetylsalisylsyre og ibuprofen.

Tiltak ved frostanfall:

Tiltak for å avhjelpe ved stigende kroppstemperatur. Temperaturmåling, varmetilførsel (høyere romtemperatur, ekstra sengetøy/ tepper, klær og varmeposer/varmeflasker). Evt. oksygentilførsel ved hjerte- eller lungesykdom. Gjerne vise her forståelse for hva som skjer fysiologisk ved temperaturstigning.

For at studenten skal oppnå karakteren **E** må det gis en grunnleggende beskrivelse av **minimum to** tiltak ved feber. Hvordan tiltakene virker må forklares i henhold til hva som skjer ved forhøyet kroppstemperatur og ved frostanfall. Det vil ikke være tilstrekkelig for karakteren E med en besvarelse som bærer preg av oppramsing.

For å kvalifisere til karakteren **A (10 poeng)** må besvarelsen vise til en svært grundig og selvstendig beskrivelse av 2 tiltak ved forhøyet kroppstemperatur og 2 tiltak ved frostanfall, og hvordan tiltakene virker. Sentrale tema i besvarelsen må utdypes, eller andre relevante tema må trekkes inn for å belyse oppgavebesvarelsen.

Beskriv to (2) ulike typer urininkontinens.

Velg tre (3) aktuelle tiltak ved urininkontinens og beskriv disse.

Pensum:

- Kristoffersen, N.J., Skaug, E.-A., Steindal, S.A. & Grimsbø, G.H. (Red.) (2021)
Grunnleggende sykepleie Bd 2. (4. utg.). Gyldendal akademisk. **Kap. 17 Eliminasjon, side 328-330, 335-343**

Typer urininkontinens:

Urininkontinens er ufrivillig urinlating/ urinlekkasje.

1) Stressinkontinens (anstrengelsesinkontinens) – små urinlekkasjer i forbindelse med fysisk anstrengelse. Sjelden meldt urintrang i forkant. Trykket i urinblæra ved anstrengelse større enn mottrykket fra lukkemuskel, urinrør og bekkenbunn. Evt. si noe her om hvem som er mer utsatt enn andre (under- og etter svangerskap og etter overgangsalderen for kvinner, og i forbindelse med prostatabesvær for menn)

2) Urgeinkontinens (hastverksinkontinens) – urinlating svært brått, hyppig og ved mindre blærevolum enn vanlig. Umulig å undertrykke trangen, og tømningen er fullstendig. Overaktiv blære inngår her.

3) Blandingsinkontinens – anstrengelsesinkontinens og hastverksinkontinens opptrer samtidig.

4) Overflowinkontinens (overløpsinkontinens) – inkontinens grunnet overfylt urinblære. Lekkasje av urinsvetter fordi urinblæra er overfylt, da det foreligger avløpshindring eller en slapp blæremuskel. Blæretrykket overstiger trykket i urinrøret. Prostataforstørrelse er en kjent årsak her.

Aktuelle tiltak:

Veiledning i bevisste toalettvaner, Registrering av væskeinntak og urinmengde, Bekkenbunnstrening, Blæretrening, Bleieveiingstest, Hjelpemidler (tilpasning av det fysiske miljøet, bruk av bekken, urinflaske, dostol, inkontinensutstyr, dråpesamlere, truser, sengebeskyttelse, uridom, kontinensbue), Hudpleie og bekledning, (Kateterisering, Håndtere inneliggende katetersystem -ikke pensum)

For at studenten skal oppnå karakteren **E** må det gis en grunnleggende beskrivelse av minimum 1 type urininkontinens og 2 tiltak ved urininkontinens. Det vil ikke være tilstrekkelig for karakteren E med en besvarelse som bærer preg av oppramsing.

For å kvalifisere til karakteren **A (10 poeng)** må besvarelsen vise til en svært grundig og selvstendig beskrivelse av de 2 typer urininkontinens og 3 aktuelle tiltakene ved urininkontinens. Sentrale tema i besvarelsen må utdypes, eller andre relevante tema må trekkes inn for å belyse oppgavebesvarelsen. Gode eksempler gis det uttelling for.

Hvilke faktorer påvirker avføring og tarmtømming?

Velg tre (3) faktorer og beskriv disse.

Pensum:

- Kristoffersen, N.J., Skaug, E.-A., Steindal, S.A. & Grimsbø, G.H. (Red.) (2021)
Grunnleggende sykepleie Bd 2. (4. utg.). Gyldendal akademisk. **Kap. 17 Eliminasjon, side 359-360**

Aktuelle faktorer:

Kosthold og væskeinntak, Aktivitet, Alder, Kroppsstilling, Rutiner, Tid, Sykdommer, Stoffskifte, Psykologisk, Legemidler

For at studenten skal oppnå karakteren **E** må det gis en grunnleggende beskrivelse av 2 faktorer som påvirker avføring og tarmtømming. Det vil ikke være tilstrekkelig for karakteren **E** med en besvarelse som bærer preg av oppramsing.

For å kvalifisere til karakteren **A (10 poeng)** må besvarelsen vise til en svært grundig og selvstendig beskrivelse av de 2 valgte faktorene som påvirker avføring og tarmtømming. Sentrale tema i besvarelsen må utdypes, eller andre relevante tema må trekkes inn for å belyse oppgavebesvarelsen. Gode eksempler gis det uttelling for.

Beskriv seks (6) observasjoner av respirasjonen som er aktuelle å gjennomføre for deg som vernepleier.

Pensum:

- Kristoffersen, N.J., Skaug, E.-A., Steindal, S.A. & Grimsbø, G.H. (Red.) (2021)
Grunnleggende sykepleie Bd 2. (4. utg.). Gyldendal akademisk. **Kap. 13 Respirasjon, side 150-161**

Følgende observasjonsområder er aktuelle:

Frie luftveier

Respirasjonens frekvens, dybde og rytme

Respirasjonsbevegelser

Hoste

Slimproduksjon/Ekspektorat

Respirasjonslyder

Pustebesvær/dyspne

Bruk av hjelpemuskulatur

Uro, angst og bevissthetstilstand

Hudfarge

Negle- og fingerforandringer

Smerter

Ernæringstilstand

For at studenten skal oppnå karakteren **E** må det gis en grunnleggende beskrivelse av 6 observasjoner av respirasjonen. Det vil ikke være tilstrekkelig for karakteren E med en besvarelse som bærer preg av oppramsing.

For å kvalifisere til karakteren **A (10 poeng)** må besvarelsen vise til en svært grundig og selvstendig beskrivelse av observasjoner av respirasjonen. Sentrale tema i besvarelsen må utdypes, eller andre relevante tema må trekkes inn for å belyse oppgavebesvarelsen. Gode eksempler gis det uttelling for.

